

УКРАЇНСЬКА МОВА

навчальна програма для 5-6 класів

Розроблено на основі модельної навчальної програми «**Українська мова. 5-6 класи**» для закладів загальної середньої освіти» (автори: *Н. Голуб, О. Горошкіна*), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2023 року № 1226)

Цикл: адаптаційний, 5-6 класи

Галузь: мовно-літературна

Кількість годин: 4 години на тиждень

ВСТУП

Українська мова – шкільний предмет, що входить до мовно-літературної галузі. Мова – надважлива ціннісна категорія у житті людини, родини, суспільства, держави, тому вивчати її треба так, щоб прихилити, а не відштовхнути дітей від неї.

Вивчення української мови як шкільного предмета не обмежуємо засвоєнням визначених питань теорії мови, формування мовних і мовленнєвих умінь і навичок, що, безумовно, важливо. Однак передусім приділяємо увагу особистісному розвитку дітей, набуттю духовно-морального досвіду, важливого для становлення їх як громадян і повноцінного входження в соціум.

Домінуючими мотиваторами у вивченні української мови є необмежені можливості її: виражати й обстоювати свою позицію; пізнавати світ і себе в ньому; самовизначатися; критично оцінювати подію, ситуацію, явище, вчинок тощо; гармонізувати стосунки, досягати порозуміння; бути сприйнятим і прийнятим у колективі; одержувати естетичну насолоду та ін.

Мовні й мовленнєві знання, уміння й навички мають органічно вписуватися в реальне життя дітей, пронизувати всі сфери соціального організму.

Мета навчання української мови – розвиток особистості здобувача освіти засобами предмета, а саме:

- пізнання мови як цілісної системи, що забезпечує розвиток людини (мислення, пізнання світу, комунікацію, самовираження й самовдосконалення, емоційний світ тощо) і функціонування суспільства;
- формування компетентного мовця, носія духовності, культури й традицій українського народу.

Реалізуємо мету виконанням таких **завдань**: виховання ціннісного ставлення до української мови як державної; розкриття потенційних можливостей мови для життя й діяльності людини, суспільства; виховання потреби пізнавати мовне розмаїття (фонетичне, лексичне, фразеологічне, граматичне) й активно користуватися ним, удосконалювати культуру усного й писемного мовлення; формування мовного чуття, усвідомлення естетичної й культурної цінності мови; засвоєння знань, формування вмінь і навичок, необхідних для ефективної комунікації.

Змістовий компонент програми поділено на блоки: предметний, метапредметний і компетентнісний.

Важливим завданням у навчанні української мови сьогодні є вихід за межі академічності курсу, тобто зміна уявлення школярів про мову, усвідомлення, що мова не лише складна система, але й живий організм, багатовіковий носій мудрості, хранителька унікальної української культури, надійний інструмент пізнання й порозуміння, ефективний засіб самовираження, джерело естетичної насолоди. Її лексичні й фразеологічні злитки фіксують норми і правила гармонійного спілкування, активне послугоування мовою гарантує розквіт держави і збереження її кордонів.

Програма покликана змінити ставлення до мови як суспільного явища і шкільного предмета, виховати нове покоління компетентних носіїв мови зі сформованим мовним чуттям, мовними смаками і мовною стійкістю.

5 КЛАС
4 год на тиждень

Результати навчання 1	Пропонований зміст 2	Види навчальної діяльності 3
ВСТУП Українська мова в житті українців 1 год		
<p>- вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення [6 МОВ 1.1.2-1];</p> <p>- пов'язує, зіставляє почуте із життєвим досвідом [6 МОВ 1.4.5-1];</p> <p>- обґрунтовує своє ставлення до змісту почутої інформації [6 МОВ 1.5.1-1];</p> <p>- визначає основні проблеми, порушені в тексті, пов'язуючи їх із життєвим досвідом [6 МОВ 2.2.1-1]; - пояснює значення здобутої з тексту інформації [6 МОВ 2.4.1-1];</p> <p>- обстоює власну позицію щодо обговорюваних питань [6 МОВ 1.6.2-1];</p> <p>- наводить кілька простих аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції [6 МОВ 1.6.2-1];</p> <p>- розрізняє відому і нову, головну і важливу другорядну інформацію, факти та судження [6 МОВ 2.2.2-1].</p>	<p>1. Мова в житті людини:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пізнання світу засобами мови; - вираження себе, свого «Я» за допомогою мови; - відчуття належності до українського народу через мову; - захист державних кордонів; - вираження емоцій і почуттів засобами мови; - збереження української культури, втіленої в українському слові; - формування моральної й мовленнєвої культури засобами мови; - спілкування й обмін інформацією засобами мови. <p>2. Ціннісне ставлення до мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> - що таке цінності; - роль цінностей у житті людини; - чому мова – цінність? - що означає <i>ціннісне ставлення</i>? 	<p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія)</p> <p>Пізнавальна діяльність (здійснення пошуку інформації на підтвердження важливої ролі мови в житті людини; узагальнення різних думок, виявлення спільного й різного тощо).</p> <p>Мовленнєва діяльність (обговорення ролі української мови в житті українців; висловлення власної думки щодо важливості мови в житті людини; обґрунтування важливості бережного ставлення до мови).</p> <p>Текстова діяльність (сприйняття й аналіз тексту, що містить нову інформацію; структурування інформації; переведення текстової інформації про мову в графічну тощо (створення колажу, моделі, малюнка); написання есе («Мої емоції в мові», «Які слова живуть в мені», «Як мова береже кордони», «Як слово веде мене у світ», «Які можливості дає мені мова», «Яким був би світ без мови», «Що означає дорожити мовою?», «На що здатні слова» тощо).</p>

МОВНА ЗМІСТОВА ЛІНІЯ

ЛЕКСИКОЛОГІЯ

19+ 3 год (есе + тематична робота + аналіз робіт)

<p>- Вирізняє лексичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їхню суть [6 МОВ 4.1.2-1-2];</p> <p>- порівнює та зіставляє слова, що належать до певних груп за вивченими ознаками [6 МОВ 4.1.1-2];</p> <p>- виокремлює та розрізняє значення багатозначних слів, синонімів, пряме й переносне значення [6 МОВ 4.1.1-1];</p> <p>- розрізняє відому і частково нову для себе інформацію [6 МОВ 1.3.1-2];</p> <p>- виявляє і виправляє помилки, допущені в тексті з урахуванням засвоєних мовних норм [6 МОВ 3.3.1-1]; - вживає слова відповідно до їхнього лексичного значення;</p> <p>- збагачує власне мовлення, використовуючи різні джерела [6 МОВ 4.2.4-1];</p> <p>- визначає окремі деталі, що сприяють або заважають комунікації [6 МОВ 1.5.2-1]</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Повторення вивченого в 1-4 класах. Лексичне значення слова.2. Глумачний словник.3. Однозначні й багатозначні слова.4. Групи слів за значенням: синоніми, антоніми, омоніми.5. Пароніми.6. Словники антонімів, синонімів, омонімів, паронімів.7. Групи слів за походженням: власне українські й запозичені (іншомовного походження) слова.8. Написання апострофа в словах іншомовного походження.9. Написання м'якого знака в словах іншомовного походження.10. Подвоєння та подовження приголосних у словах іншомовного походження.11. Букви и та і у словах іншомовного походження.12. Словник іншомовних слів.13. Активна й пасивна лексика української мови. Застарілі слова (архаїзми, історизми).14. Неологізми. Письменницькі ново-твори.15. Групи слів за вживанням. Загальноновживані слова.	<p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p> <p>Пізнавальна діяльність (тлумачення лексичного значення слова різними способами; збагачення активного словника учнів новою лексикою; ведення словничка незнайомих слів; пошук/моделювання ситуацій, що передбачають застосування вивченої теми, нових слів; виконання вправ і завдань, що передбачають використання словників; збагачення міжособистісного спілкування словами, що виражають позитивні емоції тощо).</p> <p>Мовленнєва діяльність (усне висловлення з використанням нових слів; формулювання й обстоювання власної думки, оцінювання життєвих явищ, моральних, суспільних, історичних та інших проблем сучасності, висловлення щодо них власного ставлення).</p> <p>Текстова діяльність (читання й переказування тексту, що містить нові слова; заміна в тексті лексичних одиниць; виявлення й аналіз певних лексичних одиниць; редагування; доповнення; виявлення лексичних одиниць, що сприяють або перешкоджають гармонійному спілкуванню; складання й</p>
---	---	--

	<p>16. Слова обмеженого вживання. Діалектні, професійні слова й терміни, сленг, просторічні слова.</p> <p>17. Лексична помилка.</p> <p>18. Суржик.</p> <p>19. Повторення вивченого лексикології. 3</p>	оформлення власного висловлення згідно з усталеними лексичними нормами тощо).
<p>ФРАЗЕОЛОГІЯ 7 год + 2 год (тематична робота + аналіз робіт)</p>		
<p style="text-align: center;">1</p> <p>- Вирізняє лексичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їхню суть [6 МОВ 4.1.2-1-2];</p> <p>- виокремлює та розрізняє фразеологізми [6 МОВ 4.1.1-1];</p> <p>- виявляє фразеологізми в своєму та чужому мовленні, пояснює їхню суть [6 МОВ 4.1.2-1];</p> <p>- послуговується фразеологізмами у повсякденному спілкуванні [6 МОВ 1.7.2-1];</p> <p>- формулює запитання, щоб уточнити суть фразеологізмів [6 МОВ 1.4.6-2];</p> <p>- використовує фразеологізми для ефективної комунікації зі співрозмовником [6 МОВ 1.7.1-1];</p> <p>- дотримується норм у виборі фразеологізмів [6 МОВ 1.7.1-3];</p> <p>- засобами фразеологізмів пояснює свій (та інших осіб) емоційний стан з увагою до його відтінків [6 МОВ 1.8.1-1];</p> <p>- використовує фразеологізми для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, спонукання співрозмовників до певних дій [6 МОВ 1.8.3-1];</p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p>1. Фразеологізми.</p> <p>2. Різновиди фразеологічних одиниць (прислів'я, приказки, крилаті вирази, афоризми).</p> <p>3. Джерела українських фразеологізмів.</p> <p>4. Фразеологізми в мовленні людини.</p> <p>5. Фразеологізми в літературних творах.</p> <p>6. Фразеологічний словник.</p> <p>7. Повторення вивченого з фразеології.</p>	<p style="text-align: center;">3</p> <p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p> <p>Пізнавальна діяльність (дослідження джерел фразеології; добір/пошук прикладів різних видів фразеологічних одиниць; добір/пошук синонімічних, антонімічних фразеологізмів; дослідження особливостей фразеологізмів народів світу; передавання змісту фразеологізмів невербальними засобами; ведення фразеологічного словничка тощо).</p> <p>Мовленнєва діяльність (висловлення ставлення до події, явища чи вчинку засобами фразеології, діалогування з використанням фразеологізмів тощо).</p> <p>Текстова діяльність (вивчення фразеологізмів у літературних творах; критичне оцінювання доцільності вжитих у тексті фразеологізмів; збагачення тексту фразеологізмами; вираження власної думки щодо змісту прослуханого тексту; обґрунтування свого ставлення до</p>

<ul style="list-style-type: none"> - досліджує джерела фразеології [МОВ 4.1.1-1]; - сприймає інформацію (текст), що містить фразеологізми [МОВ 1.1.1-1]; - демонструє багатий активний запас фразеологізмів [6 МОВ 1.7.2-1]; - виявляє власні мовні вподобання у процесі добору фразеологізмів [6 МОВ 4.2.1-1]. 		<p>проблеми з опорою на власні знання й досвід).</p>
<p>ФОНЕТИКА. ГРАФІКА. ОРФОЕПІЯ. ОРФОГРАФІЯ 13 год + 2 год (тематична робота + аналіз робіт)</p>		
<p style="text-align: center;">1</p> <ul style="list-style-type: none"> - спостерігає за фонетичними явищами в мовленні, зокрема й на прикладі літературних творів [6 МОВ 4.1.2-1]; - аналізує мовлення за орфоепічними та орфографічними характеристиками [6 МОВ 3.3.2-4]; - знаходить і виправляє огріхи та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень [6 МОВ 3.3.1-1]; - застосовує знання правил орфографії й орфоепії для вдосконалення власного мовлення [6 МОВ 4.1.1-2]; - пояснює виправлення, покликаючись на вивчені правила [6 МОВ 3.3.1-2]; - відтворює зміст почутого тексту з дотриманням орфоепічних норм [6 МОВ 1.2.1-2]; - удосконалює письмовий текст (власний та чужий) [6 МОВ 3.3.2-4]; - характеризує вплив неправильного наголошування, вимови на сприйняття слухачем змісту почутого повідомлення [6 МОВ 1.5.3-1]; 	<p style="text-align: center;">2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поглиблене повторення вивченого з фонетики в 1-4 класах. Голосні й приголосні звуки. 2. Наголос. Особливості вимови й написання ненаголошених голосних. 3. Приголосні тверді й м'які, дзвінки й глухі. Вимова приголосних у корені слова. 4. Позначення м'якості приголосних на письмі буквами ь, і, є, ю, я. 5. Правила вживання м'якого знака. 6. Особливості української графіки (відповідність звуків і графічних знаків, звук [г] і буква ге). 7. Звукове значення букв я, ю, є, ї та щ. Правила вживання апострофа. 8. Склад. Правила перенесення слів з рядка в рядок. 9. Милозвучність української мови. Правила милозвучності (чергування у – в, і – й, з – із – зі). 10. Орфоепічний словник. Словник наголосів. 	<p style="text-align: center;">3</p> <p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p> <p>Пізнавальна діяльність (порівняння й зіставлення звуків природи й звуків мови; порівняння вимови наголошених і ненаголошених звуків; практичні завдання, що передбачають використання алфавіту; виявлення помилок у застосуванні алфавіту; добір прикладів застосування орфографічних правил у житті людини; виявлення проблемних ситуацій, спричинених орфографічними помилками; виконання завдань, що передбачають використання орфографічного словника тощо).</p> <p>Текстова діяльність (читання тексту з дотриманням правильної вимови звуків; переказування тексту, що містить звукові природні елементи; виявлення слів, у яких зміна наголосу впливає на граматичне чи лексичне значення; звуковий аналіз окремих слів у тексті; аналіз порушень</p>

<p>- дотримується орфоепічних, графічних, орфографічних норм у процесі вибору мовленнєвих засобів [6 МОВ 1.7.1-3];</p> <p>- послуговується засобами милозвучності у власному мовленні [6 МОВ 1.7.2-1];</p> <p>- розпізнає роль окремих звуків як виражальних засобів у тексті [6 МОВ 2.2.6-2];</p> <p>- виявляє і виправляє помилки, допущені в тексті, з урахуванням засвоєних мовних норм [6 МОВ 3.3.1-1].</p>	<p>11. Спрощення в групах приголосних.</p> <p>12. Види помилок: орфоепічна, орфографічна, графічна.</p> <p>13. Орфографічний словник</p>	<p>милозвучності у тексті й живому мовленні; графічне відтворення тексту, сприйнятого на слух; виявлення й аналіз графічних помилок; виявлення слів, у яких різняться вимова й написання; редагування текстів, у яких допущено орфографічні помилки; складання й оформлення власного висловлення згідно з ustalеними орфографічними нормами; перетворення звукового фрагменту природи (ранок у лісі, гроза/дощ, шум моря тощо) в художній текст; сприймання усного висловлення на визначену тему, виявлення й аналіз у ньому орфоепічних помилок; виявлення впливу орфоепічної, графічної, орфографічної помилки на зміст інформації тощо).</p>
--	--	---

ВІДОМОСТІ З СИНТАКСИСУ ТА ПУНКТУАЦІЇ

14 год = 3 год (есе + тематична робота + аналіз робіт)

1	2	3
<p>- Вирізняє синтаксичні одиниці у своєму та чужому мовленні, пояснює їхню суть [6 МОВ 4.1.2-1];</p> <p>- порівнює та зіставляє синтаксичні одиниці за визначеними ознаками [6 МОВ 4.1.1-2];</p> <p>- використовує різноманітні синтаксичні конструкції в різних повідомленнях у спеціальних (захищених) цифрових сервісах і соцмережах [6 МОВ 3.2.1-1];</p> <p>- відтворює зміст почутого тексту з увагою до конкретних синтаксичних одиниць [6 МОВ 1.2.1-1];</p> <p>- визначає мету повідомлення простим реченням [6 МОВ 1.4.4-1];</p>	<p>1. Повторення вивченого в 1-4 класах.</p> <p>2. Словосполучення і речення. Головне й залежне слово в словосполученні.</p> <p>3. Речення, його граматична основа.</p> <p>4. Речення з одним головним членом.</p> <p>5. Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні, спонукальні).</p> <p>6. Види за емоційним забарвленням (окличні й неокличні).</p> <p>7. Другорядні члени речення: додаток, означення, обставина.</p> <p>8. Речення з однорідними членами (без сполучників і зі сполучниками а, але, і).</p>	<p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p> <p>Пізнавальна діяльність (розрізнення речень і словосполучень; добір власних прикладів словосполучень і речень; пошук ситуацій застосування окличних і питальних речень; аналіз функцій головних і другорядних членів; обґрунтування важливості розділових знаків; пошук ситуацій спілкування, у яких використання однорідних членів необхідне, правильне інтонування розділових знаків в усному</p>

<ul style="list-style-type: none"> - висловлює власні почуття і враження щодо зображених у тексті людей, подій, ситуацій, ставлення до них [6 МОВ 2.3.2-1]; - характеризує емоційний стан літературного персонажа, його поведінки, вчинків засобами простого й складного речень, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; - перефразовує репліки в діалозі відповідно до поставленого завдання [6 МОВ 1.2.1-3]; - аргументує власну оцінку прочитаного тексту (художнього тексту, медіатексту тощо) за допомогою складного речення [6 МОВ 2.4.2-3]; - описує власні літературні вподобання засобами речень з однорідними членами [6 МОВ 2.5.1-2]. 	<p>9. Кома між однорідними членами. 10. Складне речення. 11. Кома між частинами складного речення. 12. Пряма мова. Розділові знаки в реченнях із прямою мовою. 13. Діалог. Розділові знаки в репліках діалогу. 14. Пунктуаційна помилка.</p>	<p>мовленні; інтонування діалогу, речень із прямою мовою тощо). Мовленнєва діяльність (усне висловлення на задану тему; участь в обговоренні проблеми тощо). Текстова діяльність (виписування з тексту словосполучень, що є ключовими й виражають зміст його; заміна в тексті словосполучення; виписування речень, що передають основну думку тексту, абзацу; випи-сування підметів, визначення їхньої ролі для передання інформації; передання змісту фрагмента тексту одним реченням; доповнення текстів однорідними членами; пунктуаційний аналіз тексту; заміна в тексті простих речень складними і навпаки; передання суті інформації одним складним реченням; складання речень, що передають емоційний стан людини в різних ситуаціях; складання речень оцінного змісту; складання діалогу на основі прочитаного/почутого тексту; відтворення ситуації за допомогою речень із прямою мовою; передачі вражень від прочитаного, почутого за допомогою речення з прямою мовою тощо).</p>
<p>МОВЛЕННЄВА ЗМІСТОВА ЛІНІЯ ІНФОРМАЦІЯ 9 год + 2 год (тематична робота + аналіз робіт)</p>		
<p>1</p> <p>- Сприймає подану в достатньо вільному темпі інформацію відповідного обсягу на відому й частково нову тематику [6 МОВ 1.1.1-1];</p>	<p>2</p> <p>1. Повторення вивченого в 1-4 класах 2. Види інформації. Текстова інформація.</p>	<p>3</p> <p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p>

<ul style="list-style-type: none"> - реагує на почуте, уточнюючі важливі для розуміння деталі [6 МОВ 1.1.2-1]; - формулює тему та ідею почутого повідомлення [6 МОВ 1.4.1-1]; - розуміє та відтворює зміст почутого повідомлення [6 МОВ 1.1.2-2]; - унаочнює та візуалізує почуте повідомлення (самостійно або з допомогою інших осіб), використовуючи різні засоби (малюнки, схеми, таблиці, комікси тощо) для відтворення змісту, структурування інформації [6 МОВ 1.2.3-1]; - знаходить у почутому відповіді на поставлені запитання [6 МОВ 1.3.1-1]; - стисло переказує фактичний зміст почутого повідомлення (зокрема невеликого художнього тексту, медіатексту або уривка з нього на знайому тему, якщо інформація проста, добре структурована, подана повільно та чітко [6 МОВ 1.2.1-1]; - передає простими фразами прихований зміст повідомлення, виражений за допомогою типових, зрозумілих для сприйняття невербальних засобів [6 МОВ 1.1.3-1]; - добирає відповідно до поставленого завдання або самостійно визначених цілей інформацію з одного чи кількох джерел [6 МОВ 1.3.1-1]; - визначає мету повідомлення [6 МОВ 1.4.4-1]; - розрізняє відому й нову для себе інформацію [6 МОВ 1.3.1 -2]; - ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів [6 МОВ 2.5.1 - 3]; 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Графічна та числова інформація. 4. Звукова інформація. 5. Відеоінформація. 6. Мультимедійна інформація. 7. Джерела інформації. 8. Добір і пошук інформації. 9. Узагальнення вивченого. 	<p>Пізнавальна діяльність (визначення мети інформації; формулювання теми та ідеї почутої інформації; розрізнення нової й відомої інформації; передавання /відтворення її графічно (карти, схеми, плани, моделі тощо) чи образно (малюнок); добір і демонстрування зразків різних видів інформації; пошук інформації відповідно до поставленого завдання; знаходження, опрацювання і збереження інформації; аналіз змісту інформації тощо).</p> <p>Мовленнєва діяльність (реагування на почуту інформацію (коментар); вибіркоче, стисле переказування змісту почутого відповідно до поставленого завдання; висловлення своєї думки тощо).</p> <p>Текстова діяльність (написання висновків на основі почутої інформації тощо).</p>
--	---	---

<p>- записує від руки або з використанням спеціальних (зокрема цифрових) пристроїв власні міркування, інформацію з різних джерел [6 МОВ 3.1.1-1].</p>		
<p>ТЕКСТ 18 год + 2 год (тематична робота + аналіз робіт)</p>		
<p>1</p>	<p>2</p>	<p>3</p>
<p>- Відповідно до мети застосовує основні види читання текстів (зокрема художніх текстів, медіа-текстів) [6 МОВ 2.1.1-1];</p> <p>- знаходить у запропонованому тексті відому й нову інформацію [6 МОВ 2.2.2-1];</p> <p>- визначає тему та мікротему, основну думку тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [6 МОВ 2.2.3-1];</p> <p>- обирає (самостійно чи з допомогою) тексти українських і зарубіжних авторів, різних стилів і жанрів залежно від мети читання й наводить окремі аргументи свого вибору [6 МОВ 2.5.1-1];</p> <p>- добирає з поданого переліку і використовує потрібні тексти з джерел, які вважає надійними [6 МОВ 2.5.2-1];</p> <p>- усвідомлено послуговується основними складниками (заголовки, зміст, анотація тощо) джерел інформації (друкованого чи цифрового), а також складниками структури тексту [6 МОВ 2.1.2-1];</p> <p>- визначає основні порушені в тексті проблеми, пов'язуючи їх із життєвим досвідом [6 МОВ 2.2.1-1];</p> <p>- наводить приклади (з художніх текстів чи життєвого досвіду) вміння/невміння керувати емоціями, пояснювати емоційний стан</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повторення вивченого в 1-4 класах 2. Тема, підтема (мікротема). 3. Ключові слова. 4. Зміст прочитаного. Основна думка. 5. Первинні і вторинні тексти. 6. Розповідь. Побудова розповіді. 7. Види розповіді. 8. Розповідь про себе. 9. Опис. Побудова опису. 10. Опис тварини. 11. Роздум. Побудова роздуму. 12. Роздум на тему екології. 13. Читання. Види читання. 14. Мета читання. 15. Читання з метою отримання інформації (практично). 16. Критичне читання (практично). 17. Читання з метою набуття чуттєвого досвіду (практично). 18. Читання з метою набуття естетичного досвіду. 	<p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p> <p>Текстова діяльність (осмислення змісту прочитаного; поставлення уточнювальних запитань для кращого розуміння і сприйняття, розрізнення розповіді, опису, роздуму; формулювання теми й основної думки тексту; визначення ключових слів; стисле переказування; інтонування тексту, реплік у ньому; знаходження потрібної інформації; оцінювання тексту, апелюючи до власних знань, позицій чи поглядів; зіставлення змісту прочитаного з власними ціннісними орієнтаціями; редагування тексту; творче опрацювання прочитаного тексту із заданою зміною персонажів, окремих епізодів тощо; розрізнення текстів (художніх, медіатекстів тощо), різних стилів, типів та жанрів мовлення в контексті авторського задуму; визначення проблем у тексті; розпізнавання виражальних засобів; виявлення й тлумачення порушених у тексті проблем; пояснення значення здобутої з прочитаного тексту інформації; створення письмових</p>

<p>літературних персонажів (зважаючи на ситуації, культури, епохи, національні традиції та звичаї тощо) для розвитку власного емоційного інтелекту [6 МОВ 1.8.3 -2];</p> <ul style="list-style-type: none"> - формулює тему та основну думку тексту [6 МОВ 2.2.2-3]; - розпізнає в тексті основні виражальні засоби [6 МОВ 2.2.6 -2]; - аналізує й удосконалює зміст написаного, доповнювати окремі його частини відповідно до теми й мети висловлення [6 МОВ 3.3.2-1]; - творчо опрацьовує прочитаний текст із заданою зміною персонажів, окремих епізодів тощо [6 МОВ 2.7.1 -1]; - пояснює значення здобутої з прочитаного тексту (художнього тексту, медіатексту тощо) інформації в контексті власного досвіду для розв'язання потрібних завдань [6 МОВ 2.4.1-1]; - виявляє і виправляє помилки, допущені в тексті, спираючись на засвоєні мовні норми [6 МОВ 3.3.1-1]; - перетворює тексти (художні тексти, медіатексти тощо) словесно (переказ, конспект тощо), графічно (схема, таблиця тощо) [6 МОВ 2.6.1-1]; - описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]. 		<p>текстів (художні тексти, медіатексти тощо) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету й адресата, спираючись на власний життєвий досвід; описання й аналіз емоційного стану інших осіб або літературних персонажів, їхніх учинків і/або висловлень; створення власних текстів (розповідь, есе); логічне структурування власного тексту; удосконалення змісту тощо).</p>
<p>ЖАНРИ МОВЛЕННЯ 10 год + 3 год (есе + тематична робота + аналіз робіт)</p>		
<p style="text-align: center;">1</p> <p>- взаємодіє зі співрозмовниками, супроводжуючи власне мовлення доречними вербальними та невербальними засобами для досягнення комунікативної мети [6 МОВ 1.7.1-1];</p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p>1. Жанри мовлення. Роль жанрів у житті людини.</p>	<p style="text-align: center;">3</p> <p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p>

<p>- бере участь в онлайн-дискусіях на відому тематику, пов'язану з власним життєвим досвідом, навчанням, уподобаннями тощо [6 МОВ 3.2.2 -1];</p> <p>- дотримується основних мовленнєвих норм під час типових ситуацій комунікації [6 МОВ 1.7.1-3];</p> <p>- доречно використовує в мовленні типові засоби художньої виразності [6 МОВ 1.7.2.-1];</p> <p>- регулює власні емоції в комунікації [6 МОВ 1.8.2-1];</p> <p>- збагачує міжособистісну комунікацію позитивними емоціями [6 МОВ 1.8.3.-3];</p> <p>- використовує типові вербальні й невербальні засоби, жанри мовлення для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, підтримки, заохочення співрозмовників до певних дій [6 МОВ 1.8.2-1];</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Compliment, лестощі, похвала. 3. Proxання, умовляння, благання, клянчення, пропозиція. 4. Запрошення. 5. Згода, відмова. 6. Вибачення. 7. Подяка. 8. Привітання. 9. Привітання (практично). 10. Смс-повідомлення. 	<p>Пізнавальна діяльність (визначення різниці між компліментом і лестощами, між проханням, умовлянням, благанням, клянченням; визначення пропозицій, на які необхідно відповісти відмовою, а на які — згодою, добір компліментів за віковою, статусною ознакою людини; аналіз компліментів; добір відповідей на комплімент; аналіз смс-повідомлень; складання дописів для чату тощо).</p> <p>Текстова діяльність (оформлення тексту прохання; формулювання різних видів пропозицій; формулювання відмови на пропозицію; складання й аналіз текстів вибачення, подяки, привітання, повідомлення; виявлення, аналіз у тексті втішання, вибачення, подяки й визначення їхньої ролі у процесі спілкування тощо).</p> <p>Мовленнєва діяльність (усні звернення з проханням, пропозицією, запрошенням, привітанням, подякою, вибаченням тощо)</p>
---	--	--

СПІЛКУВАННЯ

20 год +3 (есе + тематична робота + аналіз робіт)

1	2	3
<p>- залучає лексичне багатство мови для ефективної комунікації зі співрозмовниками [6 МОВ 1.7.1-1];</p> <p>- реагує на почуте, уточнює важливі деталі [6 МОВ 1.1.2-1];</p> <p>- обирає доцільні способи вдосконалення власного мовлення [6 МОВ 3.3.3-1];</p> <p>- бере участь в онлайн-дискусіях, розпізнавати розбіжності в думках і толерантно обстоювати</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повторення вивченого в 1-4 класах. 2. Цілі й завдання спілкування. 3. Види спілкування. 4. Живе й віртуальне спілкування. 5. Безпека віртуального спілкування. 6. Ситуація спілкування. 7. Учасники спілкування. 8. Наміри співрозмовників. 	<p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p> <p>Пізнавальна діяльність (визначення й поставлення цілей і завдань спілкування; формулювання намірів; добір реплік відповідно до виду й мети спілкування; правильне інтонування розмови; добір лексичних засобів; обґрунтування</p>

<p>власну позицію, дотримуючись базових норм етикету [6 МОВ 3.2.2-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> - дотримується норм етикету під час онлайн-спілкування [6 МОВ 3.2.2-4]. - дотримується основ безпечної поведінки в цифровому просторі та основних засад академічної доброчесності [6 МОВ 3.2.3-1]; - висловлює власні думки, виражає почуття, переживання, ставлення [6 МОВ 1.8.1-1]; - аналізує емоційний стан літературних персонажів, їхні вчинки для моделювання власної поведінки та формування базових морально-етичних норм, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]; - визначає окремі деталі, що сприяють або заважають комунікації [6 МОВ 1.5.2-1]; - пов'язує, зіставляє почуте з життєвим досвідом [6 МОВ 1.4.5-1]; - взаємодіє з іншими в цифровому просторі, дбаючи про власну кібербезпеку [6 МОВ 3.2.3-1]; - дотримується засад академічної доброчесності у процесі віртуальної взаємодії [6 МОВ 3.2.3-2]. 	<p>9. Ознаки й переваги гармонійного спілкування.</p> <p>10. Правила гарного співрозмовника.</p> <p>11. Запитання і відповіді.</p> <p>12. Види слухання.</p> <p>13. Суперечка і сварка.</p> <p>14-15. Маніпуляції у спілкуванні.</p> <p>16. Засоби спілкування (мовні й позамовні).</p> <p>17. Етикетні норми спілкування.</p> <p>18. Вимова й інтонація.</p> <p>19-20. Переконливість та аргументованість</p> <p style="text-align: center;">ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО</p> <p style="text-align: center;">9 год</p> <p>21. Повторення вивченого з розділу «Лексикологія», «Фразеологія»</p> <p>22. Демонстрування й обговорення презентацій «У світі фразеології», «Світ слова», «Словники».</p> <p>23. Повторення вивченого з розділу «Фонетика. Орфоєпія. Графіка. Орфографія».</p> <p>24. Демонстрування й обговорення презентацій «Звуки української мови».</p> <p>25. Повторення вивченого з розділу «Відомості з синтаксису і пунктуації».</p> <p>26. Підготовка й демонстрування презентацій «Навіщо потрібні розділові знаки», «Його величність речення».</p> <p>27. Повторення вивченого з розділу «Інформація» і «Текст»</p>	<p>доцільності мовних формул ввічливості; спілкування живе й віртуальне на визначену тему; визначення намірів; виявлення чинників, що сприяють або заважають ефективній комунікації; визначення бар'єрів і небезпек віртуального спілкування; виявлення ознак гармонійного спілкування; розрізнення невербальних за-собів (інтонації, сили голосу, логічного наголосу, темпу, паузи, міміки, жестів, пози), використаних для передавання прихованого змісту; виявлення випадків маніпулювання; виявлення лексичних засобів, що сприяють уникненню двозначності; поставлення запитань з метою отримання інформації; характеристика учасників спілкування; виявлення ознак переконливості, аргументованості тощо).</p> <p>Текстова діяльність (аналіз конкретної ситуації спілкування у тексті тощо).</p>
---	--	--

	28. Повторення вивченого з розділу «Жанри мовлення». 29. Повторення вивченого з розділу «Спілкування»	
--	--	--

6 КЛАС

4 год на тиждень (131 год+9 годин на розсуд учителя)

Результати навчання 1	Пропонований зміст 2	Види навчальної діяльності 3
--------------------------	-------------------------	---------------------------------

ВСТУП Краса і багатство української мови 1 год		
<ul style="list-style-type: none"> - використовує окремі засоби художньої виразності у власному мовленні [6 МОВ 1.7.2.-1]; - наводить аргументи і приклади на підтвердження власної позиції, використовуючи типові мовленнєві конструкції, доречні цитати з тексту [6 МОВ 1.6.2.-1]. - характеризує порушені в тексті проблеми [6 МОВ 2.2.1.-1]. - знаходить у тексті відому й нову інформацію [6 МОВ 2.2.2.-1] 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Краса звучання української мови 2. Багатство української мови: <ul style="list-style-type: none"> - лексичне (<i>словниковий склад мови; кількість синонімів, архаїзмів, історизмів, неологізмів, діалектизмів тощо</i>); - фразеологічне; - морфемне; - граматичне. 	<p style="text-align: center;">Організаційна діяльність</p> <p>(цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p> <p>Пізнавальна діяльність (визначення критеріїв мовної краси, показників багатства мови, добір епітетів).</p> <p>Мовленнєва діяльність (читання, усний творчий переказ текстів, висловлення власного ставлення до прочитаного, складання діалогів).</p> <p>Текстова діяльність (аналіз тексту, складання текстів).</p>
МОВНА ЗМІСТОВА ЛІНІЯ Будова слова. Орфографія 11 год + 3 год (есе, тематична робота + аналіз роботи)		
<ul style="list-style-type: none"> - Використовує знання про будову слова для вдосконалення власного мовлення [6 МОВ 4.1.1.-1]. - складає та оформлює невелике типове власне висловлення з використанням вивчених мовних одиниць [6 МОВ 3.1.4.-1]; - висловлюється в захищеному цифровому середовищі щодо проблем, пов'язаних із власним життєвим досвідом і сферою інтересів [6 МОВ 3.2.1-2]; - знаходить і виправляє типові помилки у змісті тексту, будові слова, написанні значущих частин слова [6 МОВ 3.3.1-1]; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повторення вивченого раніше про будову слова: <ul style="list-style-type: none"> - форми слова і спільнокореневі слова; - значущі частини слова, їхня роль; - правопис значущих частин слова. 2. Спільнокореневі слова й форми слова. 3. Основа (корінь, суфікс, префікс) і закінчення – значущі частини слова (<i>поглиблення вивченого</i>). 4. Написання префіксів <i>з-, зі-, с-, роз-, без-</i>. 5. Написання префіксів <i>пре-, при-, при-</i>. 	<p style="text-align: center;">Організаційна діяльність</p> <p>(цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p> <p>Пізнавальна діяльність (Пошук у тексті форм одного слова й спільнокореневих слів; добір спільнокореневих слів; виконання вправ і завдань, що передбачають розбір слів за будовою. Виявлення й аналіз у текстах помилок, спричинених недоцільним уживанням спільнокореневих слів або форм слова. Редагування речень і текстів. Пояснення й застосування правил написання значущих частин слова. Аргументування власної</p>

<p>- висловлює власні думки, виражає емоції, почуття, ставлення [6 МОВ 1.8.2-1].</p> <p>- висловлює власні почуття та враження щодо зображених у тексті (художньому тексті, медіатексті тощо) людей, подій, ситуацій, ставлення до них, використовуючи слова з суфіксами, що надають слову емоційного забарвлення та виразності [6 МОВ 2.3.2-1];</p> <p>- добирає потрібні мовні засоби, дотримуючись основних мовних норм, ураховуючи роль значущих частин слова [6 МОВ 3.1.4-1];</p> <p>- спостерігає за значущими частинами слова в мовленні, зокрема й на прикладі літературних творів [6 МОВ 4.1.2-1];</p>	<p>6. Написання букв <i>e, u, i</i> в суфіксах <i>-ечок-, -ечк-, -ичок-, -ичк-, -інн-(я), -ення-(я), -инн-(я), -ив-(о), -ев-(о)</i>.</p> <p>7. Букви <i>e, o, u</i> в прикметникових суфіксах <i>-ев-(-ев-), -ов-, -ин-, -ін-, -ичн-</i>.</p> <p>8. Антонімічні префікси й суфікси</p> <p>9. Незмінні й змінні слова.</p> <p>10. Складні слова.</p> <p>11. Повторення й узагальнення вивченого.</p>	<p>думки. Пошук ситуацій, що потребують застосування вивченої теми. Виокремлення частин будови слова, пояснення значень закінчення для творення форм слова. Визначення спільного лексичного значення спільнокорених слів, що належать до різних частин мови. Розмежування спільнокорених слів і форм одного слова. Визначення змінних і незмінних частин мови, складних слів. Пояснення функцій значущих частин слова: префіксів (творення слів, синонімів, антонімів), суфіксів (творення нових слів, надання словам емоційного забарвлення). Виконання вправ, що передбачають застосування орфографічних правил. Виявлення проблемних ситуацій, спричинених орфографічними помилками. Виконання завдань, що передбачають використання орфографічного словника.</p> <p>Мовленнєва діяльність (Аудіювання, читання й складання текстів, що містять слова із суфіксами, які надають слову емоційного забарвлення й виразності. Збагачення міжособистісного спілкування словами, що виражають позитивні емоції. Редагування тексту й речень.</p> <p>Текстова діяльність (Складання й оформлення власного висловлення згідно з ustalеними орфографічними нормами).</p>
---	---	---

СЛОВОТВІР. ОРФОГРАФІЯ

14 год + 3 год (*есе + тематична робота + аналіз робіт*)

1	2	3
<p>- Обирає комунікативно доцільний варіант слова з опорою на знання про способи словотворення (розвивальний, а не розвиваючий) [6 МОВ 3.1.4.-1];</p> <p>- виявляє власні мовні вподобання в доборі мовних засобів [6 МОВ 4.2.1-1];</p> <p>- збагачує власне мовлення, послуговуючись різноманітними джерелами [6 МОВ 4.2.4-1];</p> <p>- використовує словотвірні засоби для передання власних емоцій, створення комфортної атмосфери [6 МОВ 1.8.3-1];</p> <p>- записує власні міркування з використанням виучуваного мовного явища [6 МОВ 3.1.1-1];</p> <p>- складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними нормами [6 МОВ 3.1.4-1];</p> <p>- виявляє і виправляє помилки, допущені в тексті, спираючись на засвоєні мовні норми [6 МОВ 3.3.1-1];</p> <p>- добирає потрібні словотвірні засоби, дотримуючись основних мовних норм [6 МОВ 3.1.4-1];</p> <p>- імпровізує з окремими художніми засобами (словотвірними) [6 МОВ 4.2.2-1];</p> <p>- створює невеликі типові повідомлення / медіатексти в захищених цифрових сервісах і соцмережах щодо проблем, пов'язаних з особистим досвідом та освітньою діяльністю, використовуючи складноскорочені слова [6 МОВ 3.2.1-1];</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повторення вивченого в 3-4 класах. 2. Словотвір – розділ мовознавства і джерело збагачення мови. 3. Змінювання і творення слів. Твірне слово. 4. Основні способи словотворення. Префіксальний спосіб. 5. Суфіксальний спосіб творення слів. Зміни приголосних під час творення іменників із суфіксом -ин-(а) від прикметників на -ський, -цький. 6. Зміни приголосних під час творення іменників із суфіксами -ств-(о), -зтв-(о), -цтв-(о); прикметників із суфіксами -ськ-, -цьк-, -зьк-. 7. Префіксально-суфіксальний спосіб творення слів. 8. Безафіксний спосіб творення слів. 9. Складання основ (або слів) як спосіб творення. 10. Абревіація як спосіб творення слів. Правопис складноскорочених слів. 11. Перехід слів з однієї частини мови в іншу. Словотвірний ланцюжок. 12. Сполучні <i>о, е</i> в складних словах. Правопис складних слів разом. 13. Правопис складних слів із дефісом. 14. Правопис складних слів окремо. Написання слів з пів. 	<p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p> <p>Пізнавальна діяльність (визначення способів творення слів, стилістичних засобів словотвору; визначення ролі слів емоційно-експресивними суфіксами; добір словотвірного ланцюжка; творення і написання слів суфіксальним способом: іменників (суфікси -ин(а), -ств(о), -зтв(о), -цтв(о)), прикметників (суфікси -ськ-, -цьк-, -зьк-); виконання завдань, що передбачають використання орфографічного словника).</p> <p>Мовленнєва діяльність (творення і написання складних, складноскорочених слів, комунікативно доцільне застосування їх; пояснення ролі складних слів у мовленні; виявлення в тексті виучуваних мовних одиниць; збагачення/перетворення тексту за допомогою слів, утворених різними способами; редагування тексту, обґрунтування правильного вживання словотвірних засобів).</p> <p>Текстова діяльність (написання власних висловлень із використанням зазначених слів).</p>
МОРФОЛОГІЯ. ОРФОГРАФІЯ.		

2 год		
1	2	3
<ul style="list-style-type: none"> - Створює невеликі типові повідомлення на спеціальних цифрових сервісах і в соціальних мережах, використовуючи самостійні і службові частини мови [6 МОВ 3.2.1-1]; - створює та самостійно презентує в простий спосіб тексти визначеної тематики, комунікативно доречно використовуючи самостійні частини мови [6 МОВ 3.1.2.-1]; - виявляє і виправляє помилки, допущені в тексті, з урахуванням засвоєних правил [6 МОВ 3.3.1.-1]; - використовує знання з теми для вдосконалення власного мовлення [6 МОВ 4.1.1.-1]. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повторення вивченого про самостійні частини мови в початкових класах. 2. Загальна характеристика частин мови. Службові частини мови. Вигук. 	<p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p> <p>Пізнавальна діяльність (Розпізнавання в тексті частин мови на основі їх смислових і граматичних особливостей. Розподіл спільнокореневих слів на частини мови. Обґрунтування належності слова до частини мови. Розподіл службових частин мови залежно від їхніх функцій. Редагування тексту з метою уникнення невиправданого повторення службових частин мови).</p> <p>Мовленнєва діяльність (Презентування здобутої інформації в комбінований спосіб).</p> <p>Текстова діяльність (Складання діалогічних і монологічних висловлень).</p>
ІМЕННИК		
21 год + 3 год (есе + тематична робота + аналіз робіт)		
1	2	3
<ul style="list-style-type: none"> - Виявляє і виправляє помилки, допущені в тексті, з урахуванням засвоєних правил [6 МОВ 3.3.1.-1]; - використовує знання про іменник для вдосконалення власного мовлення [6 МОВ 4.1.1-1]; - порівнює та зіставляє іменники за визначеними ознаками [6 МОВ 4.1.1-2]; - спостерігає та виявляє окремі групи іменників у власному мовленні та в літературних творах [6 МОВ 4.1.2-1]; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повторення вивчених раніше відомостей про іменник. 2. Іменник як самостійна частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Номінативна функція іменника в мовленні. 3. Іменники загальні й власні, конкретні та абстрактні. 	<p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p> <p>Пізнавальна діяльність (Розпізнавання іменників на основі їхніх смислових і граматичних особливостей. Визначення значущих частин слова в іменниках. Пояснення ролі номінативної функції іменників).</p>

<p>- вирізняє окремі ознаки іменників, пояснює їхню суть [6 МОВ 4.1.2-1];</p> <p>- виявляє власні мовні вподобання під час добору іменників [6 МОВ 4.2.1-1];</p> <p>- творчо використовує іменники як творчий засіб, обґрунтовуючи власний вибір [6 МОВ 4.2.1-1];</p> <p>- критично ставиться до власної мовленнєвої діяльності, обирає доцільні способи вдосконалення власного мовлення [6 МОВ 3.3.3-1];</p> <p>- збагачує власне мовлення іменниками, використовуючи різні джерела [6 МОВ 4.2.4-1].</p>	<p>4. Велика буква та лапки у власних назвах.</p> <p>5. Рід іменників. Іменники спільного роду.</p> <p>6. Число іменників. Іменники, що ма-ють форми тільки однини або тільки множини. Збірні іменники.</p> <p>7. Відмінки іменників. Особливості кличного відмінка.</p> <p>8. Поділ іменників на відміни й групи. Відмінювання іменників I відміни.</p> <p>9. Відмінювання іменників II відміни. Особливості закінчень -а (-я), -у (-ю) іменників чоловічого роду в родовому відмінку.</p> <p>10. Відмінювання іменників III відміни.</p> <p>11. Відмінювання іменників IV відміни.</p> <p>12. Незмінювані іменники. Рід незмінюваних іменників.</p> <p>13. Відмінювання іменників, що мають форму лише множини.</p> <p>14. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих прізвищ.</p> <p>15. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові,</p> <p>16. Особливості закінчень іменників у кличному відмінку.</p> <p>17. Способи творення іменників.</p> <p>18. Правопис іменникових суфіксів.</p> <p>19. Правопис складних іменників.</p> <p>20. Написання <i>не</i> з іменниками.</p> <p>21. Узагальнення вивченого про іменник.</p>	<p>Пояснення лексичного значення іменників у тексті. Розмежування й обґрунтування іменників з абстрактним і конкретним значенням. Дослідження сфер застосування правил написання великої букви у власних назвах. Обґрунтування життєвого значення правил написання іменників. Пошук проблемних ситуацій, спричинених неправильним написанням іменників. Пояснення особливостей написання іменникових закінчень. Визначення синтаксичної ролі іменників. Узагальнення інформації про іменник. Групування іменників за вказаною ознакою. Виявлення в тексті незнайомих іменників, з'ясування лексичного значення за словником. Використання словників задля з'ясування значення слів, фразеологізмів, написання слів тощо. Пошук у тексті інформації й передавання/відтворення її графічно (карти, схеми, плани, моделі тощо) чи образно (малюнок); зображення текстової інформації про іменник у вигляді схеми, моделі, таблиці.</p> <p>Мовленнєва діяльність (Комунікативно доцільне використання іменників як текстотвірного засобу. Застосування іменників відповідно до стильової диференціації тексту (горизонт – науковий; видноколо – художній). Аналіз іменників у тексті за визначеною ознакою. Визначення мовленнєвих жанрів, у яких доцільне використання іменників у формі кличного</p>
---	---	---

<p style="text-align: center;">1</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляє власні мовні вподобання в доборі мовних засобів [6 МОВ 4.2.1-1]; - використовує знання про прикметник для вдосконалення власного мовлення [6 МОВ 4.1.1-1]; - спостерігає та виявляє окремі групи прикметників у власному мовленні та в літературних творах [6 МОВ 4.1.2-1]; - вирізняє окремі ознаки прикметників, пояснює їхню суть [6 МОВ 4.1.2-1]; - виявляє власні мовні вподобання під час добору прикметників [6 МОВ 4.2.1-1]; - критично ставиться до власного мовлення, виявляє готовність до вдосконалення його [6 МОВ 3.3.1.-1]; - збагачує власне мовлення прикметниками як засобами художньої виразності [6 МОВ 1.7.2-1]; - характеризує основні особливості мовного оформлення текстів (художніх текстів, медіатекстів тощо), що належать до різних стилів і жанрів [6 МОВ 2.2.6-1]. 	<p style="text-align: center;">2 ПРИКМЕТНИК 13 год + 2 год <i>(тематична робота + аналіз робіт)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Повторення вивченого про прикметник у 1-4 класах: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. 2. Прикметник як самостійна частина мови. 3. Групи прикметників за значенням: якісні, відносні, присвійні. 4. Перехід прикметників з однієї групи в іншу. 5. Повні й короткі форми прикметників. 6. Ступені порівняння якісних прикметників, творення їх. 7. Прикметники твердої й м'якої груп. Відмінювання прикметників. 8. Творення прикметників. Перехід прикметників в іменники. 9. Написання суфіксів прикметників. 10. Написання <i>не</i> з прикметниками. 	<p>відмінка. Пошук мовленнєвих жанрів і життєвих ситуацій, для яких виучувані теми мають важливе значення. Редагування речень і текстів.</p> <p>Текстова діяльність (складання лінгвістичних мініатюр, підготовка інформаційних довідок, написання есе).</p> <p style="text-align: center;">3</p> <p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p> <p>Пізнавальна діяльність (Розпізнавання прикметників за смисловими і граматичними ознаками. Визначення в прикметниках значущих частин слова. Визначення синтаксичної ролі прикметників. Розрізнення /групування якісних, відносних, присвійних прикметників. Творення ступенів порівняння якісних прикметників. Пояснення особливостей написання прикметникових суфіксів та закінчень. Використання словників задля з'ясування значення слів, фразеологізмів, написання слів тощо. Знаходження в тексті інформації й передавання/відтворення її графічно (карти, схеми, плани, моделі тощо) чи образно (малюнок);</p> <p>Мовленнєва діяльність (Збагачення тексту якісними і відносними прикметниками).</p>
--	--	--

<p style="text-align: center;">1</p> <p>- Трансформує графічну інформацію на основі одного джерела в текстову, зокрема з використанням мультимедіа [6 МОВ 2.6.2-1]; - перетворює тексти (художні тексти, медіатексти тощо) словесно (переказ, конспект тощо), графічно (схема, таблиця тощо) [6 МОВ 2.6.1-1];</p>	<p>11. Написання -н- і -нн- у прикметниках. Написання складних прикметників разом і з дефісом. 12. Узагальнення вивченого про прикметник.</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">ЧИСЛІВНИК 8 год + 2 год <i>(тематична робота + аналіз робіт)</i></p> <p>1. Числівник, його значення, морфологічні ознаки, синтаксична</p>	<p>Обґрунтування доцільності вживання коротких форм прикметників. Комунікативно доцільне використання прикметників як текстотвірного засобу. Добір прикметників-синонімів для більш точного позначення ознаки предмета. Збагачення тексту епітетами як засобом виразності мовлення. Аналіз у тексті дотримання орфографічних і граматичних норм. Редагування речень і текстів. Текстова діяльність (Написання есе, складання інформаційних довідок.)</p> <p style="text-align: center;">3</p> <p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія). Пізнавальна діяльність (Розпізнавання числівників на основі їх смислових і граматичних особливостей. Розрізнення</p>
---	--	--

<p>- виокремлює та розрізняє числівники за різними ознаками [6 МОВ 4.1.1-1];</p> <p>- дотримується орфографічних норм у процесі вибору мовленнєвих засобів [6 МОВ 1.7.1-3];</p> <p>- застосовує знання правил орфографії для вдосконалення власного мовлення [6 МОВ 4.1.1-1];</p> <p>- спостерігає за етикетними функціями займенника в чужому мовленні й тексті літературного твору [6 МОВ 4.2.1-1];</p>	<p>роль: повторення вивченого в 3-4 класах.</p> <p>2. Числівники кількісні (на означення цілих чисел, дробові, збірні) і порядкові, прості, складні й складені.</p> <p>3-5. Відмінювання числівників.</p> <p>6. Узгодження числівників з іменниками.</p> <p>7. Написання складних і складених числівників.</p> <p>8. Правильне вживання числівників на позначення дат і часу.</p> <p>9. Узагальнення вивченого про числівник.</p> <p style="text-align: center;">2 ЗАЙМЕННИК 6 год + 3 год <i>(тематична робота + есе + аналіз робіт)</i></p> <p>1. Займенник, його значення, морфологічні ознаки, синтаксична</p>	<p>числівників та спільнокоренових інших частин мови (<i>п'ять, п'ятірка</i> тощо). Розрізнення кількісних і порядкових; простих, складних і складених числівників. Відмінювання числівників.</p> <p>Мовленнєва діяльність (Використання числівників як текстотвірного засобу в текстах офіційно-ділового й наукового стилів. Уживання числівників на позначення числа й кількості предметів, порядку при лічбі, дробових чисел, для позначення приблизної кількості. Уживання числівників на позначення дат і часу. Моделювання життєвих ситуацій, що передбачають застосування знань про числівник. Читання тексту/речень із числівниками у різних відмінкових формах. Складання речень, добір прислів'їв, крилатих висловів, у складі яких є числівники).</p> <p>Текстова діяльність (Складання текстів, у складі яких є числівники, написання есе).</p> <p style="text-align: center;">3</p> <p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p> <p>Пізнавальна діяльність (Розпізнавання займенників на основі їхніх смислових і граматичних особливостей. Визначення розрядів займенників).</p>
---	---	---

	<p>роль: повторення вивченого в 3-4 класах.</p> <p>2. Групи займенників за значенням.</p> <p>3. Етикетні функції займенників <i>ти</i> і <i>Ви</i>.</p> <p>4. Відмінювання займенників усіх розрядів.</p> <p>5. Правопис неозначених і заперечних займенників.</p> <p>6. Узагальнення вивченого.</p>	<p>Мовленнєва діяльність (Використання займенників як текстотвірного засобу: застосування займенників 3-ої особи відповідно до смислу попередніх речень. Використання займенників як засобу зв'язку речень у тексті. Уживання в мовленні неозначених займенників-синонімів. Використання займенників <i>ти</i> і <i>Ви</i>. Модельовання ситуацій, що передбачають етикетні функції займенників (займенники <i>ти</i> і <i>Ви</i>; уживання займенників <i>він</i>, <i>вона</i>, <i>вони</i> у присутності людей, на яких вони вказують).</p> <p>Коментоване письмо (текст/речення).</p> <p>Текстова діяльність (Редагування тексту (заміна повторюваних слів займенниками). Аналіз художніх текстів. Виразне читання тексту).</p>
--	--	--

МОВЛЕННЄВА ЗМІСТОВА ЛІНІЯ

ІНФОРМАЦІЯ

8 год + 1 год (тематична робота)

<p>- Передає прихований зміст повідомлення, виражений за допомогою типових невербальних засобів [6 МОВ 1.1.3-1];</p> <p>- усно відтворює зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), акцентуючи увагу на окремих деталях [6 МОВ 1.2.1-1];</p> <p>- фіксує основний зміст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)</p>	<p>1. Інформація і види її: повторення вивченого в 5 класі:</p> <p>2. Джерела, добір і пошук інформації: повторення вивченого.</p> <p>3-4. Надійність джерел інформації.</p> <p>5. Актуальність і несуперечливість інформації.</p> <p>6. Факти і судження.</p> <p>7-8. Достовірність/недостовірність інформації.</p>	<p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p> <p>Пізнавальна діяльність (Пошук інформації різних видів. Висування припущень щодо правдивості інформації. Визначення новизни й актуальності інформації. Обґрунтування актуальності інформації. Визначає-</p>
---	--	--

<p>відповідно до поставленого завдання [6 МОВ 1.2.2-2];</p> <ul style="list-style-type: none"> - вибірково переказує зміст почутого повідомлення, перефразовуючи репліки в діалозі [6 МОВ 1.2.1-3]; - визначає ключові слова в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 1.3.1-3]; - визначає основну й другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі в почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) [6 МОВ 1.4.1-2]; - систематизує та узагальнює різні думки, виявляючи в них спільне і різне [6 МОВ 1.4.2-1]; - пов'язує, зіставляє почуте із життєвим досвідом [6 МОВ 1.4.5-1]; - розрізняє факти, судження та аргументи в почутому [6 МОВ 1.4.6-1]; - обґрунтовує своє ставлення до змісту почутого повідомлення [6 МОВ 1.5.1-1]. 		<p>ння й обґрунтування надійності джерела інформації. Виявлення відомої й нової інформації. Обґрунтування достовірності, повноти інформації (за потреби звертаючись до відповідних джерел, доречно цитуючи окремі фрагменти почутого повідомлення). Розпізнавання в інформації фактів, суджень, аргументів.</p> <p>Мовленнєва діяльність (Висловлення й обґрунтування свого ставлення до інформації.)</p> <p>Текстова діяльність (Укладання списків надійних джерел інформації. Порівняння текстів з правдивою та неправдивою інформацією. Пошук хибних висловлень /думок у текстах. Визначення головної й другорядної інформації в прочитаному тексті).</p>
<p>ТЕКСТ</p> <p>8 год + 3 год (есе + тематична робота + аналіз робіт)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - Читає тексти різних функційних стилів і мовленнєвих жанрів у різній спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання [6 МОВ 2.1.1-1]; - усно відтворює зміст почутого повідомлення (художнього тексту, медіатексту тощо) з акцентом на окремих деталях [6 МОВ 1.2.1-1]; - визначає тему, окремі мікротеми, основну ідею, важливі деталі почутого повідомлення (художнього тексту, медіатексту тощо) [6 МОВ 1.4.1-1]; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повторення вивченого в 5 класі: <ul style="list-style-type: none"> - Текст. - Тема, підтема (мікротема). - Ключові слова. - Основна думка. - Зміст прочитаного. - Первинні і вторинні тексти. - Опис. Розповідь. Роздум. 2. Опис в оголошенні. 3. Опис у художньому творі та загадці. 4. Ідея. Проблема в тексті. 	<p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p> <p>Пізнавальна діяльність (Формулювання теми й основної думки тексту. Визначення ключових слів. Добір текстів різних видів).</p> <p>Мовленнєва діяльність (Складання плану тексту. Переказування докладне, вільне, творче. Інтонування тексту, реплік у ньому. Перегляд певного тексту з метою віднаходження цільової інформації, яка</p>

<ul style="list-style-type: none"> - співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і культурним контекстом [6 МОВ 2.1.3-1]; - характеризує порушені в тексті (зокрема в художньому тексті, медіатексті) проблеми [6 МОВ 2.2.1-1]; - розрізняє відому і нову, головну і другорядну інформацію, факти і судження в тексті [6 МОВ 2.2.2-2]; - висловлює власні почуття, враження та ставлення щодо зображених у тексті людей, подій, ситуацій [6 МОВ 2.3.2-1]; - використовує надійні джерела для добору текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [6 МОВ 2.5.2-1]; - перетворює текстову інформацію словесно (переказ), графічно (схема, таблиця тощо) [6 МОВ 2.6.1-1]; - експериментує з текстом [6 МОВ 2.7.1-1]; - створює та самостійно презентує в простий спосіб тексти на визначену тематику [6 МОВ 2.1.2-1]; - добирає відповідно до поставленого завдання або самостійно визначених цілей інформацію з одного чи кількох джерел (художніх текстів, медіатекстів тощо) [6 МОВ 1.3.1-1]; - дотримується основних засад академічної доброчесності під час створення власних текстів [6 МОВ 3.1.3-1]; - добирає потрібні засоби, дотримується мовних норм [6 МОВ 3.1.4-2]; 	<p>5. Особливості переказу як вторинного тексту.</p> <p>6. Узагальнення та вилучення подробиць як способи стиснення тексту/</p> <p>7. План тексту. Види плану.</p> <p>8. Поняття академічної доброчесності.</p>	<p>складається з декількох слів, фраз або цифр.</p> <p>Висловлення припущень на основі прочитаного. Осмислення змісту прочитаного тексту. Добір текстів різних видів. Зіставлення змісту прочитаного з власними ціннісними орієнтаціями. Формулювання висновків з прочитаного. Критичне оцінювання тексту. Критичне читання тексту. Редагування тексту).</p> <p>Текстова діяльність (Творче опрацювання прочитаного тексту із заданою зміною персонажів, окремих епізодів тощо. Створення письмових текстів (художні тексти, медіатексти тощо) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету й адресата, спираючись на власний життєвий досвід.</p> <p>Формулювання висновків відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту (художнього тексту, медіатексту тощо). Виокремлення в тексті (художньому, медіатексті тощо) мікротем.</p> <p>Виявлення й тлумачення порушених у тексті проблем. Описання власного емоційного стану, окремих відтінків настрою, почуттів, переживань тощо під час рефлексії власної діяльності або сприймання тексту. Моделювання своїх емоцій під час презентації тексту. Логічне структурування власного тексту. Аргументування власної оцінки тексту.</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - трансформує графічну інформацію на основі одного джерела в текстову, зокрема з використанням мультимедіа [6 МОВ 2.6.2-1]; - перетворює тексти (художні тексти, медіатексти тощо) словесно (переказ, конспект тощо), графічно (схема, таблиця тощо) [6 МОВ 2.6.1-1]; - описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів [6 МОВ 2.5.1-2]; - розпізнає наявні в повідомленні факти, судження й аргументи [6 МОВ 1.4.6-1]; - записує від руки або з використанням спеціальних (у тому числі цифрових) пристроїв власні міркування або інформацію з різних джерел [6 МОВ 3.1.1-1]; - пояснює значення здобутої з прочитаного тексту (художнього тексту, медіатексту тощо) інформації в контексті власного досвіду для розв'язання потрібних завдань [6 МОВ 2.4.1-1]; - виявляє і виправляє помилки, допущені в тексті, спираючись на засвоєні мовні норми [6 МОВ 3.3.1-1]; - створює текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо) [6 МОВ 2.6.2-1]. 		<p>Розпізнавання в тексті фактів, суджень і аргументів).</p>
<p>ЖАНРИ МОВЛЕННЯ 8 год + 2 год (есе + тематична робота)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - Визначає мету повідомлення [6 МОВ 1.4.4-1]; - з допомогою або самостійно добирає і створює графічні та візуальні засоби передавання інформації, зокрема щодо літературного твору (фабула, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними й ін. [6 МОВ 1.2.3-2]; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повторення вивченого у 5 класі. 2. Відповідь на уроці. Структура відповіді. 3. Словникова стаття. 4. Допис у соцмережах. Коментар. 5. Порада. 6. Електронний лист. 	<p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія). Пізнавальна діяльність (Пошук словникових статей за різними джерелами. Розпізнавання слів за словниковими статтями.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - обґрунтовує своє ставлення до змісту й форми повідомлення (художнього тексту, медіатексту тощо) [6 МОВ 1.5.1-1]; - порівнює окремі елементи (теми, ідеї, проблеми, образи, сюжети тощо) тексту (художнього тексту, медіатексту тощо) [6 МОВ 2.2.4-1]; - експериментує з текстом (художнім текстом, медіатекстом тощо) за аналогією, за потреби звертаючись по допомогу до інших осіб [6 МОВ 2.7.1-1]; - створює елементи власного медіатексту на основі прочитаного, зокрема літературного твору [6 МОВ 2.7.2-1]; - дотримується основ безпечної поведінки в цифровому просторі та основних засад академічної доброчесності [6 МОВ 3.2.3-1]; - аналізує та вдосконалює зміст написаного, доповнює окремі його частини відповідно до теми й мети висловлювання [6 МОВ 3.3.2-1]; - додержує основних засад академічної доброчесності під час створення власних текстів [6 МОВ 3.1.3-3]. 	<p>7. Оголошення. 8. Втішання.</p>	<p>Підготовка різних варіантів відповіді на визначену тему. Аналіз структури відповіді на уроці. Зіставлення різних варіантів розгорнутої відповіді на уроці.</p> <p>Мовленнєва діяльність (Визначення доцільності небуквених знаків у текстах дописів. Визначення ситуацій, у яких доречно втішання. Визначення у тексті літературного твору ситуацій, у яких необхідна порада).</p> <p>Текстова діяльність (Укладання словникових статей, порівняння їх зі статтями з лексикографічних джерел. Написання есе на визначену тему. Підготовка й аналіз дописів для соцмереж. Написання й аналіз коментарів щодо обраної проблеми. Написання й аналіз тексту поради. Написання електронного листа різним адресатам (близькій людині, подрузі, вчительці, сімейному лікареві тощо). Написання й оформлення оголошення. Формулювання різних варіантів утішань. Аналіз утішань).</p>
<p>СПІЛКУВАННЯ 9 год + 2 год (узагальнення + есе + тематична)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - Залучає лексичне багатство мови для ефективної комунікації зі співрозмовниками [6 МОВ 1.7.1-1]; - реагує на почуте, уточнює важливі деталі [6 МОВ 1.1.2-3]; - обирає доцільні способи вдосконалення власного мовлення [6 МОВ 3.3.3-2]; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повторення вивченого в 5 класі. 2. Усне й писемне спілкування. 3. Емоційний стан співрозмовників. 4. Важливі й другорядні деталі повідомлення. 5. Міжособистісне, групове, масове спілкування. 	<p>Організаційна діяльність (цілевизначення; планування; організація роботи; самоконтроль, рефлексія).</p> <p>Пізнавальна діяльність (Аналіз лексики, що перешкоджає гармонійному спілкуванню. Характеристика емоційного спілкування).</p>

<ul style="list-style-type: none"> - бере участь в онлайн-ових дискусіях, розпізнавати розбіжності в думках і толерантно обстоювати власну позицію, дотримуючись базових норм етикету [6 МОВ 3.2.2.-1]; - дотримується норм етикету під час онлайн-спілкування [6 МОВ 3.2.2-4]. - конструктивно взаємодіє в процесі редагування [6 МОВ 3.3.3-2]; - визначає окремі деталі, що сприяють або заважають комунікації [6 МОВ 3.3.3.-1]; - взаємодіє з іншими в цифровому просторі, дбаючи про власну кібербезпеку [6 МОВ 3.2.3-1]. 	<ul style="list-style-type: none"> 6. Ризики віртуального спілкування. 7. Протидія й запобігання дискримінації, цькуванню. 8. Безпечна поведінка в цифровому просторі. 9. Особливості онлайн-взаємодії. 	<p>стану співрозмовників (героїв літературного твору).</p> <p>Мовленнєва діяльність (Аналіз ситуацій віртуального спілкування. Визначення в повідомленнях важливих і другорядних деталей. Добір та аналіз прикладів спілкування з елементами дискримінації (цькування). Моделювання гармонійного віртуального спілкування. Дискутування на обрану тему (проблему). Моделювання обговорення актуальної проблеми в чаті.</p> <p>Текстова діяльність (Написання й аналіз тексту повідомлення, визначення головних і другорядних деталей. Написання порад щодо уникнення ризиків онлайн-спілкування).</p>
--	---	---

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Результати навчання – це знання, уміння, навички, ставлення, цінності, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти й оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми на кожному рівні (циклі) загальної середньої освіти.

Основні **функції оцінювання**: **формувальна** (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу); **констатувальна** (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання); **діагностувальна** (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень); **коригувальна** (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес); **орієнтувальна** (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати розвиток їх); **мотиваційно-стимулювальна** (активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання); **розвивальна** (мотивує до рефлексії та самовдосконалення); **прогностична** (ставить цілі навчання на майбутнє); **виховна** (сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

Основні **види оцінювання** освітніх результатів учнів:

- 1) **формувальне** оцінювання (відстежуємо поступ учнів, визначаємо їхні освітні потреби для скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням визначених результатів навчання);
- 2) **підсумкове** оцінювання (показує результат навчання та розвитку за певний період/цикл);
- 3) **державна підсумкова атестація** (передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів вимогам Держстандарту на етапі завершення здобуття базової середньої освіти).

Формувальне оцінювання (ФО) здійснюємо постійно, на кожному уроці у різних формах (оцінювання, самооцінювання, взаємооцінювання). До підсумкового вдаємося періодично (тематичне, семестрове і річне).

ФО допомагає учням усвідомити способи досягнення кращих результатів. З цією метою на кожному уроці запускаємо алгоритм: цілевизначення – етапи досягнення цілей – рефлексія, що допомагає учням стати справжніми суб'єктами освітнього процесу, бачити цілі, досягати їх та аналізувати власну навчальну діяльність.

Підсумкове оцінювання має три види, що залежать від часового проміжку й обсягу навчального матеріалу, а саме:

- **тематичне** (проводимо після вивчення теми, розділу; у 7 класі виділяємо 7 тематичних робіт за кількістю розділів, зокрема: «Дієслово», «Прислівник», «Службові частини мови», «Інформація», «Текст», «Жанри мовлення» і «Спілкування»); для зручності розроблено «Зошит моїх досягнень» (Київ: Грамота. 2024);

- **семестрове** (проводимо у кінці семестру; це загальна оцінка, яку виводимо з балів формувального (на основі оцінювання загальних груп результатів) й тематичного оцінювання);

Або такий:

		02/ 09	03. 09	04. 09	04 09											Зо- шит	ТР	есе	Семестро- ва
1	Бондар Андрій	8	9																
2	Величко Захар	9	12																
3	Гринів Олена	7	9																
4	Дмитерко Ірина	11	9																
5	Єщенко Ігор																		
6	Журило Павло																		
7	Зоряна Любов																		

Частотність та процедуру оцінювання визначає вчитель з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета, рівня підготовки й індивідуальних характеристик учнів тощо.

До оцінювання наскрізних умінь бажано долучати шкільного психолога.

Під час навчання в дистанційному та змішаному режимах спосіб оцінювання результатів навчання (очно чи дистанційно) визначає вчитель.

У **формувавальному оцінюванні** важливим орієнтиром є таксономія освітніх цілей за когнітивними видами діяльності, що є орієнтиром у доборі завдань і дає змогу орієнтуватися в рівнях, а саме:

1) **початковому** (уміння розпізнавати, пригадувати, відтворювати окремі елементи змісту навчання);

2) **середньому** (розуміння та застосування елементів змісту навчання);

3) **достатньому** (уміння аналізувати навчальну інформацію; класифікувати, порівнювати, узагальнювати, інтегрувати, уточнювати, упорядковувати);

4) **високому** (уміння оцінювати навчальну інформацію або власну навчальну діяльність, здійснювати рефлексію, перекодувати інформацію з текстової у графічну й навпаки, створювати, продукувати).

Кожний наступний рівень (від початкового до високого) охоплює показники результатів навчання попереднього рівня та містить нові показники результатів навчання.

У журналі, крім поурочних балів, упродовж семестру окремим рядком виставляємо оцінку за:

- есе;

- тематичні роботи.

У «Свідоцтві досягнень» виставляємо семестрові оцінки за групами результатів.

На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр. Оцінка за семестр може бути скоригованою.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

ГАЛУЗЕВІ КРИТЕРІЇ

Бал	ГАЛУЗЕВІ КРИТЕРІЇ				
	Група результатів 1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях	Група результатів 2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних ви-дів (зокрема художніх, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду		Група результатів 3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови	Група результатів 4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної твор-чости, спостереження за мовними та літературними явищами, аналіз їх.
1	Учень / учениця: сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на окремі прості запитання за змістом почутого, використовуючи прості однотипні фрази; припускається суттєвих змістових помилок; виконує окремі прості репродуктивні завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя	Учень / учениця: сприймає і розпізнає інформацію з тексту / медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами); відповідає на окремі прості запитання за змістом прочитаного / переглянутого, використовуючи прості однотипні фрази; припускається суттєвих змістових помилок; виконує окремі прості репродуктивні завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя		Учень / учениця: демонструє вміння записувати висловлення, зокре-ма в цифровому середовищі; частково відтворює способи діяльності за наданим зразком, припускаючись різного виду помилок; порівнює написане зі зразком і коригує за допомоги вчителя.	Учень / учениця: сприймає і розпізнає інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на окремі прості запитання, припускаючись суттєвих по-милок; виконує частину про-стих завдань / навчальних дій щодо спостереження за мовою та мовленням за наданим зразком з допомогою вчителя; передає інформацію, використовуючи короткі однотипні фрази.
2	Учень / учениця: відтворює незначну частину інформації, отриманої від учителя (інших осіб) або із запропонованих джерел; відповідає на частину простих запитань за змістом почутого, припускається змістових і логічних	Учень / учениця: відтворює незначну частину інформації з тексту / медіа-тексту, який пропонує вчитель (інші особи); відповідає на частину простих запитань за змістом прочитаного / переглянутого, припускається змістових і логічних помилок; виконує час-тину		Учень / учениця: відтворює висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, за наданим шаблоном зі зміною предмета повідомлення і частково записує їх, демонструючи	Учень / учениця: відтворює незначну частину інформації про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на частину простих запи-тань,

	<p>помилки; виконує частину простих репродуктивних завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; виявляє зацікавлення ідеями, які висловлюють інші; комунікує з іншими за потреби, використовуючи прості однотипні фрази.</p>	<p>простих репродуктивних завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; виявляє зацікавленість до ідей, висловлених іншими; комунікує з іншими за потреби, використовуючи прості однотипні фрази.</p>		<p>усвідомлення окремих фактів та елементарних уявлень; відповідає на запитання вчителя щодо відповідності письмового висловлення меті, частково корегує його за допомоги вчителя; використовує стандартні мовні засоби під час відтворення зразка, припускаючись різних помилок.</p>	<p>припускаючись суттєвих помилок; виконує прості завдання / навчальні дії щодо спостереження за мовою та мовленням за наданим зразком з допомогою вчителя; комунікує з іншими за потреби, використовуючи прості однотипні фрази й повторюючи сказане епіврозмовниками.</p>
3	<p>Учень /учениця: відтворює частину інформації, отриманої від учителя (інших осіб) або із запропонованих джерел; відповідає на прості запитання за змістом почутого, припускається незначних змістових і логічних помилок; виконує прості репродуктивні завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя, долучається до роботи в групі; висловлює думки простими фразами; перепитує, уточнюючи інформацію, потрібну для розуміння змісту почутого.</p>	<p>Учень /учениця: відтворює частину інформації з тексту / медіатексту, який пропонує вчитель (інші особи); відповідає на прості запитання за змістом прочитаного / переглянутого, припускається змістових і логічних помилок; виконує прості репродуктивні завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя, долучається до роботи в групі; висловлює думки щодо прочитаного / переглянутого простими фразами; перепитує, уточнюючи інформацію, потрібну для розуміння змісту.</p>		<p>Учень /учениця: відтворює висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, за наданим шаблоном зі зміною предмета повідомлення і записує їх; відповідає на запитання вчителя щодо відповідності письмового висловлення меті, коригує його лише за допомоги вчителя; використовує стандартні мовні засоби під час відтворення зразка, припускаючись різного виду помилок.</p>	<p>Учень /учениця: відтворює частину інформації про мовні одиниці, мовні та літературні явища; припускається суттєвих помилок; відповідає на частину простих запитань; виконує завдання / навчальні дії щодо спостереження за мовою та мовленням за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі; висловлюється простими фразами; часто перепитує, уточнюючи потрібну інформацію.</p>
4	<p>Учень /учениця: відтворює основну інформацію, отриману від учителя (інших осіб) або із запропонованих джерел; відповідає на прості запитання за змістом</p>	<p>Учень і учениця: відтворює основну інформацію із тексту / медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами); відповідає на прості запитання за змістом прочитаного / переглянутого;</p>		<p>Учень /учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, за наданим шаблоном і записує їх;</p>	<p>Учень / учениця: відтворює основну інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища;</p>

	почу-того; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за зразком під керівництвом учителя, зокрема під час роботи в групі; підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовуючи прості фрази.	виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за зразком під керівництвом учителя, зокрема під час роботи в групі; пояснює зміст прочитаного / переглянутого, використовуючи прості фрази		відповідає на запитання вчителя щодо завершеності власного висловлення в переданні інформації, коригує його лише за допомоги вчителя; обмежено використовує мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок	відповідає на прості запитання з постійною опорою на запропоноване джерело інформації, може пояснити окремі поняття / терміни / навчальні дії; виконує завдання / навчальні дії щодо спостереження за мовою та мовленням за зразком під керівництвом учителя; виконує деякі обов'язки в групі, для розв'язання пошукових та /або творчих завдань; підтримує ініційоване іншими спілкування в межах обговорюваної теми, використовуючи прості фрази, обмежено вживаючи наукові поняття.
5	Учень /учениця: застосовує частину основної інформації, отриманої від учителя (інших осіб) або із запропонованих джерел для виконання навчальних завдань; відповідає на запитання за змістом почу-того; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом під керівництвом учителя, зокрема під час роботи в групі; долучається до спілкування в межах запропонованої теми, використовуючи прості фрази.	Учень /учениця: застосовує частину основної інформації із тексту / медіа-тексту, який пропонує вчитель (інші особи) для виконання навчальних завдань; відповідає на запитання за змістом прочитаного / переглянутого; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом під керівництвом учителя, зокрема під час роботи в групі; коментує зміст прочитаного і переглянутого, використовуючи прості фрази.		Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів за зразком, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, демонструє утруднення в дотриманні мети та врахуванні адресата, записує висловлення в довільній формі; відповідає на запитання вчителя щодо завершеності власного висловлення в переданій інформації, коригує його лише за допомоги вчителя; обмежено використовує основні мовні засоби під час створення власних	Учень /учениця: застосовує основну інформацію про мовні та літературні явища; відповідає на прості запитання з опорою на запропоновані джерела інформації; може пояснити основні поняття / явища і навчальні дії; виконує незначну частину дослідницького та/або творчого завдання за запропонованим

				висловлень, припускаю-чись різного виду помилок.	алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу, під час роботи в групі; долучається до обговорення відомої теми, використовуючи прості фрази, доречно вживаючи окремі наукові поняття.
6	Учень / учениця: застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом за потреби звертаючись по допомогу, зокрема під час роботи в групі; розпізнає з допомогою вчителя проблемні ситуації й висловлює окремі припущення щодо способів розв'язання їх; спілкується в межах запропонованої теми без значних утруднень.	Учень / учениця: застосовує інформацію із тексту / медіатексту, який пропонує вчитель (інші особи) для виконання навчальних завдань; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом за потреби звертаючись по допомогу, зокрема під час роботи в групі; розпізнає з допомогою вчителя проблемні ситуації й висловлює окремі припущення щодо способів розв'язання їх; коментує зміст прочитаного / переглянутого.		Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів за зразком, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, урахувавши мету й адресата, записує висловлення відповідно до вимог жанру; відповідає на запитання вчителя щодо структурно-сислового завершення власного висловлення в переданні інформації, користує його лише за допомоги вчителя; обмежено використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаю-чись різного виду помилок.	Учень / учениця: застосовує інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на прості запитання з опорою на запропоновані джерела інформації; розуміє і пояснює основні поняття / явища / навчальні дії, наводить прості приклади; виконує самостійно частину дослідницького та/або творчого завдання за наданим алгоритмом; розпізнає з допомогою вчителя окремі проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх, зокрема під час роботи в групі; спілкується щодо способу виконання дослідницького та/або творчого завдання, доречно вживаючи основні наукові поняття.
7	Учень / учениця: виокремлює в почуту інформацію, потрібну для	Учень / учениця: виокремлює з тексту / медіатексту інформацію, потрібну для		Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових	Учень / учениця: виокремлює у

	<p>виконання навчальних завдань і розв'язання проблемних ситуацій; виконує репродуктивні й окремі частково-пошукові завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі; розпізнає проблемні ситуації і розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; спілкується в межах запропонованої теми; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки.</p>	<p>виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; виконує репродуктивні й окремі частковопошукові завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі; розпізнає проблемні ситуації і розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки щодо змісту прочитаного / переглянутого.</p>		<p>жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі; відповідає на запитання вчителя щодо завершеності власного висловлення в переданні інформації; частково коригує написання щодо форми (орфографія, пунктуація, граматичні форми слів); використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок.</p>	<p>запропонованих дже-релак потрібну інформацію; відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; виконує окремі дослідницькі та/або творчі завдання за запропонованим алгоритмом самостійно або в співпраці з однокласниками, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає окремі проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх; долучається до обговорення окремих етапів виконання дослідницького та/або творчого завдання, наводить окремі аргументи й приклади.</p>
8	<p>Учень / учениця: зіставляє, порівнює за визначеними критеріями почуте; добирає прийнятний із запропонованих спосіб для унаочнення й візуалізації інформації; виконує окремі пошукові завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі, за потреби звертаючись по допомогу; розв'язує проблемні ситуації</p>	<p>Учень / учениця: зіставляє, порівнює за визначеними критеріями зміст прочитаного / переглянутого; добирає прийнятний із запропонованих спосіб для унаочнення й візуалізації інформації; виконує окремі пошукові завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі, за потреби звертаючись по допомогу; розв'язує проблемні ситуації відомим способом під керівництвом вчителя; долучається до</p>		<p>Учень/учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі; відповідає на запитання вчителя щодо завершеності власного</p>	<p>Учень / учениця: порівнює, зіставляє наукову інформацію з обраних джерел про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища, порівнює матеріал за визначеними ознаками; виконує окремі дослідницькі та/або творчі завдання за</p>

	відомим способом під керівництвом учителя; заохочує до спілкування й долучається до обговорення певної теми; наводить аргументи й приклади щодо почутого.	обговорення змісту й форми прочитаного / переглянутого, наводить аргументи й приклади.		висловлення в переданні інформації; частково коригує написане щодо змісту та форми (орфографія, пунктуація, граматичні форми слів); використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок.	запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі; розв'язує проблемні ситуації відомим способом під керівництвом учителя; долучається до обговорення процесу й результатів виконання дослідницького та/або творчого завдання, наводить аргументи й приклади, доречно використовуючи наукові поняття.
9	Учень / учениця: аналізує отриману з різних джерел інформацію за визначеними критеріями, перетворює почуте в різні форми повідомлень; обґрунтовує зв'язок почутого з власним життєвим досвідом; виконує пошукові завдання, зокрема під час роботи в групі; розв'язує проблемні ситуації відомим способом; ініціює спілкування та обмінюється інформацією щодо обговорюваної теми; наводить доречні аргументи й приклади щодо висловленої думки.	Учень / учениця: аналізує отриману з кількох текстів / медіатекстів інформацію за визначеними критеріями, інтерпретує зміст прочитаного / переглянутого й перетворює його в різні форми повідомлень; обґрунтовує зв'язок прочитаного / переглянутого з власним життєвим досвідом; виконує пошукові завдання, зокрема під час роботи в групі; розв'язує проблемні ситуації відомим способом; обмінюється інформацією щодо обговорюваної теми, наводить доречні аргументи й приклади щодо висловленої думки.		Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі; аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту і завершеність у переданні інформації в умовах взаємодії (зокрема в цифровому середовищі) з учителем або однокласниками; коригує і уточнює власне висловлення (за потреби); вправно використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлень.	Учень / учениця: аналізує інформацію з різних джерел щодо мовних і мовленнєвих одиниць, мовних і літературних явищ, упорядковує / представляє її в різні способи; виконує дослідницькі та/або творчі завдання, зокрема під час роботи в групі, відомим способом; обговорює результати наукової та або творчої роботи, доречно коментує їх, спираючись на знання про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища.
10	Учень / учениця: інтегрує суттєву й потрібну для виконання завдань	Учень / учениця: інтегрує сутнісну й потрібну для виконання завдань		Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових	Учень / учениця: інтегрує сутнісну й потрібну

	інформацію з різних джерел; виконує пошукові й окремі творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; обирає доцільний спосіб розв'язання проблемних ситуацій; обирає доречний спосіб комунікативної взаємодії в групі; переконливо аргументує свою позицію щодо обговорюваної теми.	інформацію з різних текстів / медіатекстів; виконує пошукові й окремі творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; обирає доцільний спосіб розв'язання проблемних ситуацій; обстоює свою позицію щодо обговорюваної теми.		жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, дискутує в цифровому середовищі; самостійно аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту і завершеність у переданні інформації, толерантність і академічну добро-чесність; коригує і уточнює власне висловлення (за потреби); вправно використовує різноманітні мовні засоби під час створення власних висловлень.	інформацію з різних джерел, виявляючи проблеми, що можуть бути досліджені науково, визначає способи використання досліджених одиниць і явищ у власній творчості; виконує дослідницькі та/або окремі творчі завдання самостійно або в групі; обирає доцільний спосіб розв'язання проблемних ситуацій; аргументує власну позицію щодо наукових та /або творчих питань, зокрема в межах розв'язання спільних завдань, спираючись на авторитетні джерела.
11	Учень /учениця: узагальнює інформацію з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; виконує пошукові й творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; комбінує різні способи виконання завдань у нестандартних ситуаціях; обирає ефективний спосіб комунікативної взаємодії в групі; розвиває ідеї / думки учасників спілкування щодо обговорюваної теми та вибудовує логічну аргументацію для розв'язання спільних завдань.	Учень /учениця: узагальнює інформацію з різних текстів / медіатекстів, оцінює її за визначеними критеріями; виконує пошукові й творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; комбінує різні способи виконання завдань у нестандартних ситуаціях; розвиває ідеї / думки учасників обговорення прочитаного / переглянутого, вибудовує логічну аргументацію для розв'язання спільних завдань.		Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету й адресата, записує їх відповідно до вимог жанру з елементами візуалізації (за потреби), дискутує в цифровому середовищі; самостійно аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту і завершеність у переданні інформації, толерантність і академічну добродітність; коригує і уточнює	Учень / учениця: узагальнює й оцінює за визначеними критеріями наукову інформацію щодо мовних і мовленнєвих одиниць, мовних і літературних явищ; виконує дослідницькі та/або творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; використовує мовні засоби для втілення творчих задумів, виявляючи власні вподобання; розвиває

				власне висловлення (за потреби); вправно використовує різноманітні мовні засоби під час створення власних висловлень.	наукові / творчі ідеї учасників обговорення, вибудовує логічну аргументацію на основі знань про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища.
12	Учень /учениця: оцінює отриману з різних джерел інформацію, доцільно використовує її в різних ситуаціях; виконує пошукові, творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; адаптує різні способи виконання завдань відповідно до змінюваних умов, урахувавши ризики й прогнозуючи наслідки; виступає посередником у спілкуванні, демонструє толерантність до різних поглядів і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.	Учень /учениця: оцінює отриману з різних текстів / медіатекстів інформацію, доцільно використовує її в різних ситуаціях; виконує пошукові, творчі завдання, виявляючи оригінальність, зокрема під час роботи в групі; адаптує різні способи виконання завдань відповідно до змінюваних умов, урахувавши ризики й прогнозуючи наслідки; переконливо аргументує позицію щодо прочитаного / переглянутого, виявляє толерантність до різних поглядів.		Учень /учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, урахувавши мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру з елементами візуалізації (за потреби), дискутує в цифровому середовищі; самостійно аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту, завершеність у переданні інформації, толерантність і академічну добросовісність; коригує й уточнює (за потреби); вільно використовує мовні засоби, зокрема експериментує з ними, під час створення власних висловлень, надаючи їм індивідуальних рис.	Учень / учениця: оцінює отриману з різних джерел наукову інформацію про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища, доцільно використовує її в дослідницькій і творчій діяльності; виконує самостійно або в групі дослідницькі завдання (від постановки проблеми до представлення результатів); оригінально використовує мовні засоби для втілення творчих задумів; узгоджує різні позиції щодо наукових та/або творчих питань, спираючись на системні знання про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища й визнаючи можливість множинних поглядів

ХАРАКТЕРИСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

	Результат навчання		
	I семестр	II семестр	За рік

МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ГАЛУЗЬ				
За груп ами резул ьтаті в	Усно взаємодіє (усні завдання і вправи)			
	Працює з текстом (текстова робота)			
	Письмово взаємодіє (письмові завдання)			
	Досліджує мовлення (поурочний бал за знання мовного матеріалу й відповідні вміння)			
	Загальна оцінка			
3				

СВІДОЦТВО ДОСЯГНЕНЬ

учня/учениці _____ класу

(прізвище та ім'я)

за _____ навчальний рік

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	Має значні успіхи	Помітний прогрес	Потребує уваги й допомоги
ВИЯВЛЯЄ РОЗУМІННЯ ПРОЧИТАНОГО	☐	☐	☐
Сприймає та усвідомлює прочитане	☐	☐	☐
Висловлює припущення, доводить надійність аргументів	☐	☐	☐
Висловлює ідеї, пов'язані з розумінням тексту, аналізує текст і добирає контраргументи (за потреби)	☐	☐	☐
ВИСЛОВЛЮЄ ВЛАСНУ ДУМКУ	☐	☐	☐
Передає власні думки, почуття, переконання	☐	☐	☐
Зважає на мету та учасників комунікації	☐	☐	☐
Вибирає для цього відповідні мовленнєві стратегії	☐	☐	☐
КРИТИЧНО ТА СИСТЕМНО МИСЛИТЬ	☐	☐	☐
Визначає характерні ознаки явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків	☐	☐	☐
Уміє аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях	☐	☐	☐
Уміє розрізняти факти, розпізнавати спроби маніпулювання даними	☐	☐	☐

ЛОГІЧНО ОБҐРУНТОВУЄ ВЛАСНУ ПОЗИЦІЮ	☐	☐	☐
Висловлює послідовні, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків;	☐	☐	☐
ДІЄ ТВОРЧО	☐	☐	☐
Вибирає завдання, які є викликом для нього/неї, новою діяльністю	☐	☐	☐
Використовує знання з різних предметів і галузей знань для створення нових ідей	☐	☐	☐
Використовує різноманітні стратегії для продукування нових ідей	☐	☐	☐
ВИЯВЛЯЄ ІНІЦІАТИВУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ:	☐	☐	☐
Пропонує власні рішення для розв'язання проблем	☐	☐	☐
Уміє брати на себе відповідальність	☐	☐	☐
КОНСТРУКТИВНО КЕРУЄ ЕМОЦІЯМИ:	☐	☐	☐
Розпізнає власні емоції та емоційний стан інших	☐	☐	☐
Сприймає емоції без осуду, адекватно реагує на конфліктні ситуації	☐	☐	☐
Розуміє, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності	☐	☐	☐
ОЦІНЮЄ РИЗИКИ:	☐	☐	☐
Розрізняє ризики та загрози	☐	☐	☐
Шукає способи прийняття рішень в умовах неповної інформації	☐	☐	☐
УХВАЛЮЄ РІШЕННЯ	☐	☐	☐
Розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо їх розв'язання	☐	☐	☐
Обирає способи розв'язання проблемних ситуацій на основі розуміння причин та обставин, що їх спричинили	☐	☐	☐
РОЗВ'ЯЗУЄ ПРОБЛЕМИ	☐	☐	☐
Аналізує проблемні ситуації, формулює проблеми, висуває гіпотези	☐	☐	☐
Уміє практично їх перевірити та обґрунтовувати	☐	☐	☐
Презентує й аргументує рішення	☐	☐	☐
СПІВПРАЦЮЄ З ІНШИМИ	☐	☐	☐
Планує власну та групову роботу	☐	☐	☐
Підтримує учасників групи, допомагає іншим і заохочує їх до досягнення спільної мети	☐	☐	☐